

**ІНСТИТУТ
ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ І
ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ
НАПН УКРАЇНИ**

**Силабус навчальної дисципліни
«ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ПІДТРИМКИ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ»**
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 011 Освітні, педагогічна науки
Спеціалізація: Інформаційно-комунікаційні технології в
освіті

Викладачі	Освітній рівень	Третій (освітньо-науковий), PhD		
 <p>Юлія Григорівна Носенко кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу хмаро орієнтованих систем інформатизації освіти Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, luckyjue@ukr.net</p> <p>Валентина Володимирівна Коваленко кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу хмаро орієнтованих систем інформатизації освіти Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, vako88@ukr.net</p>	Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна циклу професійної підготовки		
	Мова викладання	Українська		
	Рік підготовки	2-й		
	Семестр	3-й, 4-й		
	Форма навчання	Денна/заочна		
	Обсяг		<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
			<i>Кількість кредитів</i>	
			2	2
			<i>Загальна кількість годин</i>	
			60	60
			<i>Лекції</i>	
			4 год	4 год
			<i>Практичні заняття</i>	
		4 год	4 год	
	<i>Лабораторні заняття</i>			
	-	-		
	<i>Самостійна робота</i>			
	52 год	52 год		
Вид контролю	Залік			
Мета навчальної дисципліни	Мета навчальної дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології підтримки інклюзивного навчання» полягає у практичному засвоєнні аспірантами знань теоретико- методологічних засад використання інформаційно-комунікаційні технології для підтримки інклюзивного навчання.			

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - знати основи педагогічної майстерності; - знати особливості використання інформаційно-комунікаційні технології для підтримки інклюзивного навчання; - вміти майстерно організовувати освітній процес закладу освіти; - вміти педагогічно виважено добирати і використовувати інформаційно-комунікаційні технології для підтримки інклюзивного навчання. <p><i>Компетентності здобувачів виявляються у їх здатності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіти педагогічною майстерністю; - знати особливості використання інформаційно-комунікаційні технології для підтримки інклюзивного навчання; - вміти майстерно організовувати освітній процес закладу освіти; - вміти педагогічно виважено добирати і використовувати інформаційно-комунікаційні технології для підтримки інклюзивного навчання.
<p>Тематичний план навчальної дисципліни</p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інформатизації процесів інклюзивного навчання.</i></p> <p><i>Тема 1.</i> Теоретичні засади інформатизації процесів інклюзивного навчання.</p> <p><i>Змістовий модуль 2. ІКТ підтримки інклюзивного навчання в закладах освіти.</i></p> <p><i>Тема 1.</i> ІКТ підтримки інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти.</p> <p><i>Тема 2.</i> ІКТ підтримки інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти.</p> <p><i>Тема 3.</i> ІКТ підтримки інклюзивного навчання в закладах вищої освіти.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p><i>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності</i></p> <p>1) За джерелом інформації:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Словесні: лекція (традиційна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, практичні роботи, пояснення, бесіда. - Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація. - Практичні: вправи. <p>2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові.</p> <p>3) За ступенем самостійності мислення: самонавчання, пошукові, дослідницькі.</p> <p>4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача: виконання індивідуальних навчальних проектів, розбір конкретних ситуацій.</p> <p><i>Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</i></p> <p>1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; елементи тренінгових занять тощо.</p>
<p>Методи контролю</p>	<p><i>Методи усного контролю:</i> опитування, бесіда, залік.</p> <p><i>Методи письмового контролю:</i> модульне письмове тестування,</p>

публікація.

Методи комп'ютерного контролю: тестові програми.

Методи самоконтролю: самонавчання, самоаналіз, самооцінка.

Система оцінювання аспірантів

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практична робота	40
Самостійна робота	50
Залік	10
Максимальна кількість балів	100

Сумарний результат у балах складає:

60 і більше балів – зараховано

59 і менше балів – незараховано

Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Аспірант повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності у відповідності до Положення про академічну доброчесність ІТЗН НАПН України.

Пропуски занять

З'ясування причини пропусків занять. Пропуск занять з поважної причини дає можливість аспіранту виконати завдання з запізненням без зниження максимального балу.

Виконання завдань пізніше встановленого терміну

Виконання завдань пізніше встановленого терміну є підставою для зниження максимальної кількості балів за виконане завдання з запізненням.

Додаткові бали

Аспірант може отримати додаткові бали за виконання додаткових завдань таких, як стаття або тези доповіді.

Дотримання правил безпеки

Аспірант повинен дотримуватися правил безпеки при користуванні технічними засобами навчання; правил безпеки в мережі Інтернет.

Інформаційно-методичне та матеріально-технічне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані на інформаційно-комунікаційних технологіях (комп'ютер, мультимедійний проектор, робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології підтримки інклюзивного навчання» тощо).

На заняттях і на самостійній роботі використовуються методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, ілюстративні комп'ютерні дидактичні матеріали, які розроблені в Інституті інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України.

Інформаційними ресурсами при вивченні дисципліни є навчальна електронна бібліотека НАПН України (<https://lib.iitta.gov.ua/>), комп'ютерний клас, джерела Інтернет, інформаційно-методичні матеріали Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України.

Рекомендована література

1. Биков В. Ю., Лещенко М. П. Цифрова гуманістична педагогіка відкритої освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2016. № 4. С. 115-130.
2. Биков В. Ю., Лещенко М. П., Тимчук Л. І. Цифрова гуманістична педагогіка, 2017.
3. Данілавічюте Е. А., Литовченко С. В. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі : навч.-метод. посіб. / За ред. А. А. Колупаєвої. Київ : Видавнича група «А.С.К.», 2012. 360 с.
4. Дегтяренко Т. М. Поширення ідей упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у систему спеціальної освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2015. № 2 (46). С. 11–21. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/download/1207/917>.
5. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. Київ, 2008. 1040 с.
6. Запорожченко Ю. Г. Використання засобів ІКТ для підвищення якості інклюзивної освіти. *Інформаційні технології в освіті*. 2013. № 15. С. 138–145.
7. Запорожченко Ю. Г. Використання засобів ІКТ у дистанційному навчанні учнів з функціональними обмеженнями. *Інформаційні технології в освіті*. 2013. № 16. С. 75–82.
8. Коваленко В. В. Застосування електронних соціальних мереж для підтримки освіти дітей з функціональними обмеженнями. *Матеріали науково-практичної Інтернет-конференції «Інформаційні технології в освітньому процесі 2017»* / упорядники Д. А. Покришень, М. В. Матюшкін, Є. С. Закревська. Чернігів, 2017. С. 94-96.
9. Коваленко В. В. Проблема розвитку компетентності педагогічних працівників з використання web-орієнтованих і мультимедійних технологій у педагогічній теорії і практиці. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. № 1 (57). С. 189-206. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1541>.
10. Коваленко В. В. Соціально-профілактична робота зі школярами з використанням мультимедійних засобів : *XI Міжнар. наукова інтернет-конф. «Сучасна наука XXI століття»*. 2012. URL: <http://intkonf.org/kovalenko-v-v-cotsialno-profilaktichna-robota-zi-shkolyarami-z-vikoristannyam-multimediynih-zasobiv/>.
11. Коваленко В. В., Коваленко О. М. Актуальність застосування електронних соціальних мереж у роботі зі школярами, які мають функціональні обмеження. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2015. №6 (50). URL: <http://journal.iitta.gov.ua>.
12. Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українські перспективи : Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О. В. Овчарук. Київ, 2004. 112 с.
13. Концепція розвитку інклюзивної освіти : затверджена наказом МОНУ від 01.10.2012 р. № 912.
14. Косова К. О. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до використання інформаційно-комунікаційних технологій в умовах інклюзивного навчання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2013. 20 с.
15. Лещенко М. П., Тимчук Л. І. Розвиток інформаційно-комунікаційних і медіа компетентностей учителів у міжнародному педагогічному просторі. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2013. Том 38, № 6. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/931/696#.VUfbMvntmko>.
16. Основи інклюзивної освіти : навч.-метод. посібник / за заг. ред. Колупаєвої А. А. – Київ : «А.С.К.», 2012. 308 с.
17. Положення про електронні освітні ресурси, затверджене наказом МОН від 01.10.2012 р.
18. Полька Н. С., Платонова А. Г. Оновлення гігієнічних вимог до використання в навчальних закладах сучасних засобів інформаційних технологій. Комп'ютер у школі та сім'ї. 2015. № 4. С. 3–5.
19. Про вищу освіту : закон України від 16.04.2017 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
20. Про організацію психологічного і соціального супроводу в умовах інклюзивного навчання : лист МОН, молоді та спорту України від 26.07.2012 р. № 1/9-529.
21. Рассказова О. І. Розвиток соціальності учнів з особливими потребами як умова вибору ними успішних життєвих стратегій у сучасному соціумі. *Обдаровані діти* –

інтелектуальний потенціал держави : матер. V Міжнар. наук.-практ. конф. (АР Крим, смт. Гаспра, 25-29 вер. 2012 р.) / Ін-т обдарованої дитини НАПН України. Київ, 2012, С. 252-260.

22. Світоглядні пріоритети гуманізації вищої освіти: монографія / за ред. В. І. Лугового, Ж. В. Таланової. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2017.
23. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія / Т. Ф. Алексєєнко та ін.; за ред. І. Д. Зверєвої. Київ, 2008. 336 с.
24. Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання : навч. посіб. / А. В. Гета та ін. Полтава : ПУЕТ, 2018. 261 с.
25. Формування інформаційно-комунікаційних компетентностей у контексті євроінтеграційних процесів створення інформаційного освітнього простору : посібник / за заг. ред. Бикова В. Ю., Овчарук О. В. ; Ін-т інформ. технол. і засобів навч. НАПН України. Київ, 2014. С. 122-138.
26. Харченко С. Я. Соціалізація дітей та молоді в процесі соціально-педагогічної діяльності : теорія і практика : монографія. Луганськ, 2006. 320 с.
27. Яцишин А. В., Коваленко В. В. Використання електронних соціальних мереж для роботи з дітьми та молоддю з особливими освітніми потребами. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2015. № 8 (39). С. 32-38.
28. Вуков V., Leshchenko M. Digital Humanistic Pedagogy: Relevant Problems of Scientific Research in the Field of Using ICT. *Information Technologies and Learning Tools*. 2016. Том 53. № 3. С. 1-17.
29. Digital Strategy for Schools 2015-2020. Enhancing Teaching, Learning and Assessment. URL: <https://www.education.ie/en/Publications/Policy-Reports/Digital-Strategy-for-Schools-2015-2020.pdf>.
30. ICT for inclusion: reaching more students more effectively (2010). URL: <http://iite.unesco.org/pics/publications/ru/files/3214675.pdf>.
31. ICTs in Education for People with Special Needs : specialized training course. Moscow : UNESCO Institute for Information Technologies in Education. 2006. 160 p. URL: <http://iite.unesco.org/pics/publications/en/files/3214644.pdf>.
32. Porter B. The Societal Impact of Digital Media, IGI Global, 1 edition, 2015/ – 789 p.
33. Technology use in health education: a review and future implications Holly M. Satterfield, M. Ed.//The Online Journal of Distance Education and e-Learning, April 2015 Volume 3, Issue 2 P.87-96 URL: www.tojdel.net

Інформаційні ресурси

1. <https://lib.iitta.gov.ua/>
2. <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt>

Силабус розроблений відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології підтримки інклюзивного навчання», затвердженої на засіданні вченої ради Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, протокол №7 від «29» червня 2021 року.